

Student Entrepreneurship 2021: Insights From 58 Countries (2021 GUESSS Global Report).

4. Solesvik, M. Z. (2013). Entrepreneurial motivations and intentions: investigating the role of education major. *Education+ Training*, 55(3), 253-271.

5. Solesvik, M. Z., Westhead, P., Kolvereid, L., & Matlay, H. (2012). Student intentions to become self-employed: the Ukrainian context. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 19(3), 441-460.

6. Solesvik, M. Z., Westhead, P., Matlay, H., & Parsyak, V. N. (2013). Entrepreneurial assets and mindsets: benefit from university entrepreneurship education investment. *Education+ Training*, 55 (8/9), 748-762.

7. Solesvik, M., Westhead, P., & Matlay, H. (2014). Cultural factors and entrepreneurial intention: The role of entrepreneurship education. *Education+ Training*, 56 (8/9), 680-696.

8. Westhead, P., & Solesvik, M. Z. (2016). Entrepreneurship education and entrepreneurial intention: Do female students benefit?. *International Small Business Journal*, 34(8), 979-1003.

9. Лігоненко Л.О. Підприємницькі наміри студентів-результати опитування, висновки та роздуми щодо розбудови екосистеми підтримки академічного підприємництва // *Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс]: I 66 Зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конференції.* — К.: КНЕУ, 2022. — 396 с. ISBN 978-966-926-409-1 с.221-226

4. Solesvik, M. Z. (2013). Entrepreneurial motivations and intentions: investigating the role of education major. *Education+ Training*, 55(3), 253-271.

5. Solesvik, M. Z., Westhead, P., Kolvereid, L., & Matlay, H. (2012). Student intentions to become self-employed: the Ukrainian context. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 19(3), 441-460.

6. Solesvik, M. Z., Westhead, P., Matlay, H., & Parsyak, V. N. (2013). Entrepreneurial assets and mindsets: benefit from university entrepreneurship education investment. *Education+ Training*, 55 (8/9), 748-762.

7. Solesvik, M., Westhead, P., & Matlay, H. (2014). Cultural factors and entrepreneurial intention: The role of entrepreneurship education. *Education+ Training*, 56 (8/9), 680-696.

8. Westhead, P., & Solesvik, M. Z. (2016). Entrepreneurship education and entrepreneurial intention: Do female students benefit?. *International Small Business Journal*, 34(8), 979-1003.

9. Lihonenko L.O. Pidpriemnytski namiry studentiv- rezultaty opytuvannia, vysnovky ta rozdumy shchodo rozbudovy ekosystemy pidtrymky akademichnoho pidpriemnytstva // *Innovatsiine pidpriemnytstvo: stan ta perspektyvy rozvytku [Elektronnyi resurs]: I 66 Zb. materialiv VII Vseukr. nauk.-prakt. konferentsii.* — K.: KNEU, 2022. — 396 s. ISBN 978-966-926-409-1 s.221-226

JEL: D81, J23, M13, M20

ДИМА Олександр,

д.е.н., професор, заступник декана факультету маркетингу, професор кафедри комерційної діяльності і логістики, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна
КУЖЕЛЬ Юрій,

студент факультету маркетингу,

e-mail: mega54996@gmail.com

Oleksandr DIMA

Doctor of Economics, professor, deputy dean of the Faculty of Marketing, State Higher Educational Institution
«KNEU named after Vadym Hetman»

Yurii KUZHEL,

student of the Faculty of Marketing, State Higher Educational Institution

ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ ТА РОЗВИТОК ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ

PROSPECTS FOR FINANCING STARTUPS AND THE DEVELOPMENT OF VENTURE FINANCING

Анотація: Неможливо переоцінити внесок стартапів, тому навіть в умовах війни та глибокої кризи актуалізувати питання фінансування стартапів вкрай важливо.

Ключові слова: стартап, фінансування, венчурний фонд, криза, війна.

Abstract: It is impossible to overestimate the contribution of startups, therefore, even in the conditions of war and deep crisis, it is extremely important to update the issue of financing startups.

Keywords: startup, funding, venture fund, crisis, war.

Запорукою успішного розвитку будь-якої держави є наявність інновацій, які здатні спростити та полегшити життя як окремого індивіда, так і суспільства загалом. Першоосновою інновацій виступає ідея, яка за певних умов здатна перетворитися на затребуваний ринком продукт. А одним із чинників такої трансформації є фінансове забезпечення реалізації ідеї. Тому особливої актуальності набувають питання, пов'язані з потенційним пошуком та залученням фінансових ресурсів для підтримки та розвитку креативних і, поруч з тим, ризикових бізнес структур – стартапів, особливо зважаючи на стрімке зростання чисельності українських стартапів та їх успішність у довоєнний період та усвідомлення необхідності поновити дану тенденцію після завершення бойових дій. Щороку впродовж останнього десятиріччя незважаючи на складнощі внутрішньополітичні, світову пандемію, в Україні зростала кількість інноваційних ідей та прогресивних людей, які готові втілювати ці ідеї. Згідно з довоєнним рейтингом країн кількості стартапів, складеним сервісом Startup Ranking, Україна займала 33 місце у світі (зі 151-го), і з показником в 132 стартапи обігнала Японію, Австрію, Швецію, Південну Корею, Литву та Естонію.

Нажаль, на сьогодні, найоригінальніша ідея майже не має шансів вижити на ринку та знайти фінансування на розвиток. Розробникам стартапів потрібно докласти багато зусиль, щоб знайти хоча б одне джерело фінансування. Свідченням цього є позиція України за показником «легкості залучення стартаперами фінансових ресурсів», який обчислюється в індексі глобальної конкурентоспроможності країн світу, де Україна посідала місце останньої двадцятки навіть до війни.

Залучити фінансування від міжнародного венчурного фонду – це ключовий момент для майбутнього розвитку, великий шанс для стартапу. Тисячі стартаперів шукають собі у партнери венчурні фонди, і лише 10 % укладають угоди. Станом на початок 2020 року в Україні діяло близько 1100 венчурних інвестиційних фондів (за даними Української асоціації інвестиційного бізнесу). Зараз уточнити актуальну кількість неможливо.

Новими гравцями на ринку внутрішніх венчурних інвестицій тривалий час були українські банки і корпорації. Як правило, вони не вкладали гроші, але надавали інфраструктурну і менторську підтримку. Саме банки відкривали інкубаційні програми і стартап-акселератори. Вони були порівняно новим потужним інструментом підтримки для стартапів, таким також можна й досі вважати гранти, що за останні шість місяців використовують найбільше молоді команди у пошуці стартових інвестицій.

Складові бізнес-моделі результативного стартапу з позиції залучення венчурного фінансування мають задіювати процеси саморозвитку, що протікають в сфері венчурного інвестування, роблять можливим і доцільним застосування екосистемного підходу, в основі якого лежить дослідження взаємозв'язків еволюційної спрямованості між компонентами венчурної спільноти та її оточенням, навіть в умовах кризи та невизначеності, що проживає зараз наша країна. Застосування такого підходу для вирішення проблеми низької інноваційної та інвестиційної активності в українському підприємницькому середовищі дозволяє моніторити на регулярній основі проблеми розвитку венчурного ринку, а також моделювати перспективи розвитку. Зважаючи на нові виклики бізнесу, якими стали воєнні дії на території нашої держави, варто розробляти концепцію та методологію аналізу екосистем венчурного фінансування, які передбачають параметричне оцінювання рівня розвитку екосистем за основними компонентами, зокрема, венчурний капітал, людський потенціал, підприємницька культура, законодавство та політична ситуація, інфраструктура та інформаційно-комунікаційні технології та потенціал ринку.

Очевидно, що вихід з економічної кризи, сприятиме розширенню кола потенційних інвесторів, готових інвестувати в прогресивні інноваційні проекти, що дозволить стартаперам легше залучати необхідні фінансові ресурси. З метою підвищення конкурентних переваг України на світовій арені в сфері інновацій, доцільно провести глибоке дослідження можливостей та механізмів підтримки креативних людей та їх проектів шляхом венчурного фінансування, щоб бути готовими до ефективного відновлення нашої країни після перемоги.

Очікується, що основними секторами, в яких спостерігатиметься найбільша кількість профінансованих українських стартапів, стануть онлайн послуги, веб сервіси, електронна торгівля. До війни в Україні було представлено всі компоненти інфраструктури підтримки венчурного фінансування, а саме бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, краудфандингові платформи, венчурні студії, інноваційні парки, профільні об'єднання, стратегічні мережі і платформи для пошуку венчурного фінансування, конференції, форуми та ярмарки стартапів, що потребує відновлення для подальшого розвитку національної екосистеми венчурного підприємництва паралельно зі створенням передумов для фінансування проектів.

Література:

1. Поручник А.М., Антонюк Л.Л. Венчурний капітал: зарубіжний досвід та

References:

1. Poruchnyk A.M., Antoniuk L.L. Venchurnyi kapital: zarubizhnyi dosvid ta

проблеми становлення в Україні: монографія. Київ: КНЕУ, 2000. 172 с.

2. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України: [Веб сайт]. <https://thedigital.gov.ua/> URL: <https://thedigital.gov.ua/news/ukrainskiyfond-star-tapiv-pochinae-priyom-zayavok-na-finansuvannya>. (дата звернення: 25.09.2022)

3. Інформаційний порта Бізнес. Дія. [Веб сайт]. <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/roz-vitok-ukrainskih-innovacij-ta-startap-ekosistemi-cim-moze-dopomogti-ukrainska-asociacia-startapiv> (дата звернення: 25.09.2022)

4. Ukrainian Venture Capital and Private Equity Market Overview. UVCA. 2018. URL : uvca.eu (дата звернення: 25.09.2022).

5. Venture Pulse Q2 2019. Global analysis of venture funding. KPMG. 2019. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/07/venture-pulse-q2-2019-global.pdf> (дата звернення: 25.09.2022).

problemy stanovlennia v Ukraini: monohrafiia. Kyiv: KNEU, 2000. 172 s.

2. Ministerstvo ta Komitet tsyfrovoyi transformatsii Ukrainy: [Veb sait]. <https://thedigital.gov.ua/> URL: <https://thedigital.gov.ua/news/ukrainskiyfond-star-tapiv-pochinae-priyom-zayavok-na-finansuvannya>. (data zvernennia: 25.09.2022)

3. Informatsiinyi porta Biznes. Diia. [Veb sait]. <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/roz-vitok-ukrainskih-innovacij-ta-startap-ekosistemi-cim-moze-dopomogti-ukrainska-asociacia-startapiv> (data zvernennia: 25.09.2022)

4. Ukrainian Venture Capital and Private Equity Market Overview. UVCA. 2018. URL : uvca.eu (data zvernennia: 25.09.2022).

5. Venture Pulse Q2 2019. Global analysis of venture funding. KPMG. 2019. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2019/07/venture-pulse-q2-2019-global.pdf> (data zvernennia: 25.09.2022).

JEL: A20, O10, O20, O30

КОВТУН Віта

к.е.н., доцент

Київський національний

економічний університет імені

Вадима Гетьмана, Україна

ORCID: 0000-0001-7212-6700

e-mail: vitkovtun@ukr.net

Vita KOVTUN

PhD in Economics, associate professor
Kyiv National Economic University after
named Vadym Hetman, Ukraine

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ УНІВЕРСИТЕТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Анотація: Підприємницькі університети знаходяться в центрі інноваційних екосистем і відіграють вирішальну роль у їх покращенні. В умовах пандемії COVID-19 підприємницькі університети стикнулись з рядом викликів, і екосистема потребувала їхньої уваги більшою мірою. Результати дослідження виявили основні проблеми, з якими стикаються підприємницькі університети, а також відповідні потенційні шляхи їх вирішення.

ENTREPRENEURIAL UNIVERSITIES IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19 PANDEMIC

Abstract: Entrepreneurial universities are at the heart of innovation ecosystems and play a critical role in their improvement. In the context of the COVID-19 pandemic, entrepreneurial universities faced a number of challenges, and the ecosystem needed their attention to a greater extent. The results of the study revealed the main problems faced by entrepreneurial universities, as well as the corresponding potential ways to solve them.

Keywords: entrepreneurial universities, crisis, entrepreneurship, research, education